

Model EU

Romové v EU

Platforma EU

Počátky integrační platformy Romů v EU se začaly rozvíjet v roce 2008 na prvním evropském romském summitu. Jedno z prvních jednání Romské platformy se poté konalo v roce 2009 v Praze v rámci českého předsednictví, kde bylo stanoveno 10 společných zásad.¹

10 obecných základních principů integrace Romů zahrnuje:

1. *Konstruktivní, pragmatické a nediskriminační politiky*
2. *Jednoznačné, ale ne výlučné zaměření*
3. *Mezikulturní přístup*
4. *Usilování o začlenění do většinové společnosti*
5. *Povědomí o genderovém rozměru*
6. *Převod politik vybudovaných na průkazném základě*
7. *Využívání nástrojů Společenství*
8. *Zapojování regionálních a místních orgánů*
9. *Zapojení občanské společnosti*
10. *Aktivní účast Romů*

Dosud se stalo v podstatě „tradicí“ uskutečňovat toto setkání v rámci všech předsednictví. V současnosti jsme také za polovinou *Desetiletí integrace Romů 2005 - 2015*. Mezi další iniciativy patří například dále *Romský vzdělávací fond*, akční plán OBSE a doporučení Rady Evropy a Organizace spojených národů. Důležitým dokumentem je též *Zpráva z roku 2009 EU-MIDIS* (šetření o menšinách a diskriminaci v Evropské unii) realizovaný *Agenturou Evropské unie pro lidská práva*, která pojednává zejména o diskriminace Romů v EU v následujících oblastech.

- 1) *diskriminace při hledání práce;*
- 2) *diskriminace v práci;*
- 3) *diskriminace při hledání domu nebo bytu k pronajmutí či zakoupení;*
- 4) *diskriminace ze strany pracovníků zdravotní péče;*
- 5) *diskriminace ze strany pracovníků sociálních služeb;*
- 6) *diskriminace ze strany pracovníků ve školství;*
- 7) *diskriminace v kavárně, restauraci, baru nebo klubu;*
- 8) *diskriminace při vstupu do obchodu nebo v obchodu;*
- 9) *diskriminace při snaze o otevření bankovního účtu nebo získání půjčky.²*

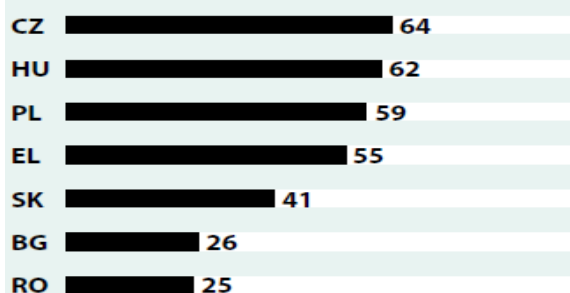
¹ http://www.romadecade.org/news/not_another_weak_inclusion_strategy
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=813&langId=cs>
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=518&langId=cs>

² http://fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/EU-MIDIS_ROMA_CS.pdf

Obrázek 1

Průměrná míra diskriminace

% diskriminovaných v posledních dvanácti měsících
(devět oblastí)

EU-MIDIS, otázky CA2-C12

Při určování pozice svého státu v těchto otázkách se proto, prosím, zaměřte také na výše uvedené problémy v rámci 10 společných zásad integrační platformy a též zprávy EU-MIDIS.

V mezinárodních dokumentech byla otázka Romů poprvé zmíněna Radou Evropy³ v roce 1969 v doporučení členským státům proti diskriminaci. Na půdě Rady Evropy byla v roce 1975 přijata Výborem ministrů rezoluce o sociální situaci nomádů v Evropě. Uznání Romům se dostalo poprvé prostřednictvím OSN díky založení *International Romani Union* a v roce 1977 byli uznáni za svébytnou menšinu. Evropské instituce dále v oblasti této politiky pokračovaly rezolucí o odpovědnosti místních a regionálních samospráv a rezolucí o diskriminaci na základě způsobu života Romů. Tyto snahy spolu s neustálou migrací Romů vyústily na 4. světovém kongresu *Mezinárodní romské unie* ve Varšavě v roce 1990 v přijetí několika dokumentů k postavení národnostních menšin. Zásadním je také *Doporučení Rady Evropy č. 1203 z roku 1993 o Cikánech v Evropě*, klíčová je také *Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin a Evropská charta regionálních a menšinových jazyků*. Nástrojem pro boj s rasovou diskriminací v Evropě se stala podle rozhodnutí členských států Rady Evropy z roku 1993 *Evropská komise proti rasismu a intoleranci* (ECRI).⁴

Na půdě Evropské unie mají členské státy odpovědnost za všechny své obyvatele, včetně těch romské národnosti. Proto existuje několik aktů, které dosud platí pro tuto problematiku a je potřeba s nimi již v jednáních počítat. Jsou to:

- Normativní právní akty
- Přípravné akty
- Ostatní akty

Konkrétní legislativní akty je potřeba prostudovat, a to na stránkách:
http://eur-lex.europa.eu/cs/dossier/dossier_54.htm

³ Srovnej Rada Evropy a Rada EU

⁴ Davidová, E. A kol. 2004. Studie, shrnující výsledky výzkumného projektu RB 10/2/03 Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Ministerstvo zahraničních věcí.

Historický exkurs

Nejstarší zmínka o Romech pochází z Byzantské říše, a to přibližně z 12. století. Romové byli etnikem v podstatě od středověku pronásledovaným. Historická data nacházíme v *Letopisech českých* a též v *Dalimilově kronice*. Podle genetické analýzy původem pochází z Indie. Dále postupovali Romové podél Dunaje, k Panonské nížině až do Uher. Pravděpodobně expanzí Turků se z Uher dostali do střední a západní Evropy.⁵

Vyhoštění Romů z Francie

Naléhavý návrat problematiky Romů v EU pramení především z jejich nedávného vyhoštění z Francie. Francie vrátila do vlasti (zejména do Rumunska a Bulharska) několik tisíc Romů. Francie povoluje pobyt do tří měsíců, poté je potřeba prokázat výdělek a přispívat do francouzského sociálního systému sociálního pojištění. Většina Romů tak však neučinila a skončila v nepovolených táborech. Francie se hájí tím, že vyhoštění Romů probíhalo podle pravidel deportace v EU a nebylo činěno pouze na základě národnosti, přičemž Romové byli na cestu vybaveni repatričním příplatkem. Zájem Francie o Romy započal především po napadení policejní stanice v Saint-Aignan.⁶

„Vyhošťování Romů vyvolalo bouřlivé reakce, znepokojení vyjádřila Evropská komise i Rada Evropy, 18 nezávislých expertů z výboru OSN vyzvalo francouzskou vládu, aby se snažila největší etnickou menšinu v EU integrovat. Zděšení nad repatriacemi vyjádřili evropští socialisté, odsoudil je Vatikán.“ Nejprve bylo reakcí dotčených států vyjádření, že se jedná „o nás bez nás“. Později Bulharsko dodalo, že by se situace neměla dramatizovat, protože jde o běžnou praxi.⁷

Reakce a doporučení Komise a Evropského parlamentu

Evropská komise a Evropský parlament naléhá na Radu EU a členské státy, aby se dále touto otázkou zabývaly, a to jak na úrovni stávajících legislativních aktů, ale též úpravou některých dalších, například v oblasti azylové a migrační politiky a strukturálních fondů. Orgány EU proto apelují na členské státy, protože:

- Neexistuje dostatečná vůle ze strany států EU (např. summitu o romské otázce se zúčastnily pouze tři státy);
- Musí být vytvořen komplexní program rozvoje, který se zaměří současně na všechny související politické oblasti a umožní okamžitý zásah v ghettech;
- Komise a členské státy se přísně musí dodržet ustanovení o poskytování rovných příležitostí, tak aby projekty přímo či nepřímo neposilovaly segregaci a sociální vyloučení Romů;
- Dne 10. února 2010 Parlament přijal zprávu o způsobilosti intervencí v oblasti bydlení ve prospěch opomíjených komunit;
- Je také nutné zaměřit se na romské ženy, jež jsou oběťmi diskriminace;
- Evropská komise vyjadřuje znepokojení nad nucenou repatriací Romů;

⁵ <http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/pgps/ikvz/podkapitoly/d01kapitoly/05.pdf>

⁶ <http://www.ct24.cz/svet/98876-francie-odesila-zpet-prvni-balkanske-romy/>

⁷ <http://www.euroskop.cz/38/17218/clanek/bulharsko-nedramatizujme-vyhostovani-romu-z-francie>

- Rada má přijmout společný postoj k financování ze strukturálních a předvstupních fondů;
- Uvolnění finančních prostředků, dodržování mezinárodních úmluv;
- Je potřeba jednat na základě *Social exclusion of the Roma a European platform against poverty*;
- V dubnu 2011 Evropská komise představí návrh strategie EU pro integraci Romů (oficiální strategie integrace Romů, jak kočovní, tak ti, kteří se usadili).

Je dále potřeba brát ohled na následující právní akty a mezinárodní úmluvy pro komplexnost usnesení, které Rada EU musí přijmout:

- s ohledem na lidská práva a základní svobody, zásady rovnosti a nediskriminace, právo na důstojnost, soukromí a ochranu osobních údajů, práva dítěte, práva příslušníků menšin, jak je uznávají mezinárodní a evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zejména Úmluva OSN o právech dítěte, Rámcová úmluva Rady Evropy z roku 1994 o ochraně národnostních menšin, Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP) a související judikatura Evropského soudu pro lidská práva;
- s ohledem na Smlouvy EU, a zejména na články 2, 3, 6 a 21 Smlouvy o Evropské unii, články 10, 18, 19, 45 a násl. Smlouvy o fungování Evropské unie a články 8, 19, 21, 24, 45, 47, 51 a násl. Listiny základních práv Evropské unie;
- s ohledem na směrnici Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, a zejména na definici přímé a nepřímé diskriminace, směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a na rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008 o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva;
- s ohledem na sdělení Komise o sociální a ekonomické integraci Romů v Evropě (KOM(2010)0133), zprávy Agentury Evropské unie pro základní práva a na závěry Rady o podpoře začlenění Romů ze dne 7. června 2010;
- s ohledem na svá předchozí usnesení mimo jiné o Romech, rasismu a xenofobii, o opatřeních proti diskriminaci a o volném pohybu, zejména ze dne 28. dubna 2005 o situaci Romů v Evropské unii, ze dne 1. června 2006 o situaci romských žen v Evropské unii, ze dne 15. listopadu 2007 o uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, ze dne 13. prosince 2007 o boji s nárůstem extremismu v Evropě, ze dne 31. ledna 2008 o evropské strategii pro romskou menšinu, ze dne 10. července 2008 o soupisu romské komunity v Itálii na základě etnického původu a ze dne 25. března 2010 o druhém evropském summitu o romské otázce
- s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu.⁸

Na závěr je potřeba rozšířit znalosti v oblasti formální, logické a terminologické konstrukce usnesení. Více informací na stránkách http://eur-lex.europa.eu/cs/droit_communautaire/droit_communautaire.htm#2.

⁸ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B7-2010-0503&language=CS>

Další odkazy

<http://ec.europa.eu/prelex/apcnet.cfm?CL=cs>
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=518&langId=en>
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=cs&catId=89&newsId=749>
<http://www.errc.org/cms/upload/file/ercp-essential-elements-euframework-02112010.pdf>
<http://www.euractiv.com/en/future-eu/hungarian-eu-presidency-push-roma-strategy-news-500077>
<http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/10/701&type=HTML>
<http://www.eu2011.hu/news/presidency-gives-direction-roma-strategy>
<http://www.hynek-fajmon.cz/cze/dokumenty.php?page=31>
http://www.romea.cz/english/index.php?detail=2007_2045&id=detail
http://www.romadecade.org/news/not_another_weak_inclusion_strategy

Zdroje

ČT24; <http://www.ct24.cz/svet/98876-francie-odesila-zpet-prvni-balkanske-romy/>
 DAVIDOVÁ, E. A kol. 2004. Studie, shrnující výsledky výzkumného projektu RB 10/2/03 Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Ministerstvo zahraničních věcí.
 Decade of Roma Inclusion 2005-2015;
http://www.romadecade.org/news/not_another_weak_inclusion_strategy
 EU-MIDIS; http://fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/EU-MIDIS_ROMA_CS.pdf
 Euroskop; <http://www.euroskop.cz/38/17218/clanek/bulharsko-nedramatizujme-vyhostovani-romu-z-francie>
 Evropská komise; <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=813&langId=cs>
 Evropská komise; <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=518&langId=cs>
 Evropský parlament; <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B7-2010-0503&language=CS>
 Katedra pedagogiky a psychologie;
<http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/pgps/ikvz/podkapitoly/b02romove/17.pdf>
 Katedra pedagogiky a psychologie;
<http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/pgps/ikvz/podkapitoly/d01kapitoly/05.pdf>

TOP PARTNEŘI

Generální partner Modelu OSN

Model NATO is co-sponsored by the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu EU

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Hlavní partner Modelu OSN

Univerzitní partner

Partnerské město

Partner zahájení

Partner jednání

DODAVATELÉ SLUŽEB

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Partner Chronicle

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Asociace pro mezinárodní otázky využívá zpravodajství z databází ČTK, jejichž obsah je chráněn autorským zákonem.

Přepis, šíření, či další zpřístupňování tohoto obsahu či jeho části veřejnosti, a to jakýmkoliv způsobem, je bez předchozího

souhlasu ČTK výslovně zakázáno.

Copyright (2003) The Associated Press (AP)-všechna práva vyhrazena. Materiály agentury AP nesmí být dále publikovány,

vysílány, přepisovány nebo redistribuovány.

Zpracovala: Klára Machová

Redakční úprava: Klára Machová

Grafická úprava a tech. spolupráce: Petr Chotěboř

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky pro potřeby XVI. ročníku Modelu OSN.

© AMO 2010

Model OSN

Asociace pro mezinárodní otázky, Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel./fax: +420 224 813 460, e-mail: model.osn@amo.cz, IČ: 65 99 95 33

»www.amo.cz« »www.studentsummit.cz«